

Гөрмәтли шаиримиз Сәмәд Вургуи лирик поемаларындан бирини белә битирир:

Алло! Бакымдыр?—
Дејир Талыстан.
Јашасын мәләкә! Јашасын нисан!
Инди дә радио нөгәләр чалыр,
Көр нәләр даншыр, көр нәләр чалыр!
Бир агыз шикәстә, бир агыз гатар...
Азәрбајҗан гызы снәсәндә тар!
Ашылар сөз ачыр едән, обадан,
Дејир Кироглудан, Сајат Новадан,
Кечә дә, күндүз дә гајнајыр һәјат,
Һәјатдан зәғә алыр точа каниат...

40-чы илләрин ахырларында Јадығи «Муган» поемасыни исә мәнәһәли вә тәһийли бир пролог илә башлајыр:

Мән Јаранмамышан көјләр өвлады,
Әзәл шөһрәтмидир торпагың ады.
Бу ешгич чогуна гисәт олмады...
Шаирин, ач пајла сөз хәзинәни!
Шејријәт илһамә чагырыр мәни!
... Мугана су кәлир, Милә су кәлир,
Ахшыб өз ели-улусу кәлир...
Торпага нисаның арузу кәлир—
Багырма басырам ана Вәтәни;
Бу үлфәт илһамә чагырыр мәни!

Торпаг, үлфәт вә Вәтән сөзләри бурада тәсәдүфи ишләдимишдир. Бәһи гәләм јолдашларына вә тарихә мејл едән чох сәнәткарлара бир чагырыш мағамында дејилмишдир.

Поема мүасир бир жанр едән Вәтәнимиздә сүрәтлә, мүнәффәғијәтлә инкишаф етмәкдә, јайылмагдадыр. Гәләмиңә күвәнә, әдәби һәјәтдә фәал чалышан аз шаир тапылар ки, поема јазмасын, өзүнү дүшүндүрән, нараһат едән фикир вә ниссләри мүнәјдән бәдди ләһһәләрлә әкс етдирмәсин.

Рус совет поезијасында нәһәнк шаирләрдән В. Мајаковски, А. Твардовски вә П. Антәколскинин ады на гәдәр гүдрәтли поемаларла бағлыдырса, биздә, Азәрбајҗанда Сәмәд Вургуи, М. Мүшфинг, С. Рүстәм, Р. Рза вә М. Раһимин

јарадычылыг тәрчүмеји-һәли бу жанрла әлағадардыр.

Бу, шаирләримизин субъектив истәк, арзулары илә јох, әдәби инкишафимызын объектив таунлары, совет шејринин мәһә тәрәтгисин илә исәһ олунар.

Совет поезијасында лирика, романтика вә гәһрәманлыгын әсил мәнһәјәти һәјәтә, хуәсилә бу күнкү социалист һәјәтимыза әсәсләнир.

Мир ЧӘЛӘЛ ✽

ПОЕМАЛАРДА МҮАСИРЛИК

Мүасир социалист һәјәтимызын зәнкин вә әлван ләһһәләрини вермәк үчүн поема жанрындан фәјдалтанмаг шаирләримизин, дәмәк олар, үзүми мејли, вәрдиши һәһәна кәлмишдир.

Мәһүм олдуғу үзрә, С. Вургуиун әсәрләри арасында да диггәти чәб едән нүмунәләрини чо-ху пјесләр, поемалар олмушдур.

Хуәсилә өмрүнүн ахырларына гәдәр мәшгул олдуғу, шаирлик тәләјинин үзви сүрәтдә бағлы олдуғу мәшһур «Комсомол» поемасыны ким унда биләр? Бу поеманын әсас гәһрәманлары шаирин мүасирләри, мүбаризә, мәсләк јолдашлары, илк комсомолчу чаванлар дејилми?

Шаир, поемасынын әсас гәһрәманлары — Бәхтијар, Чәләл, Хумај... илә о гәдәр дәрин үн-снәјјәт бағламышды ки, снлары дөјүшән кәңчли-јин характер нүмәндәләрин, комсомол мәслиин илк гвардијасы сајыр, доғма гардаш-бачылары кими себир, алгышлајырды.

«Комсомол»да чаванлар Совет һөкүмәти јолунда снфини дүшмәнләрлә вурушурдулар. Онларын снлаһы түфәнк, тәпанча, сојут, исти снлаһлар, дүшмәнләри мүкәдәр, гөлчюмаглар иди-ләрсә, јени һәјәт, јени чәмијјәт гуручулуғуну тәсвир едән «Бәсти», «Муган» кими әсарләрдә снлаһ да, дүшмән дә, мүбаризә үсулу да башга иди. Бурада кәңчләрин јени ичтиман шууру, азад, коллектив зәһмәтин мәһсуллар бәһроси, е'чәзләри илк плана чәкилирди.

Бәсти, Сарван, Манја мүстәсна гәһрәманлыг, һүнәр нүмунәләри кәстәрир, башгаларына да руһләндирыр, өз архаларынча апарырлар. Буиу

